

Voorzitter,

2 januari vertelt een goede vriend dat zijn moeder op nieuwjaarsdag was overleden op de COVID-afdeling van het verpleeghuis in de Haarlemmerhout. 'Nieuwjaar zal nooit meer hetzelfde zijn'.

24 uur later werd ik gebeld door het hoofd van de intensive care van het Spaarne Gasthuis Met haar collega's keek ze met verwondering naar de beelden van de demonstratie die op dat moment in diezelfde Haarlemmerhout plaatsvond. 'Wouter, hoe kan de burgemeester dit toelaten? Hij is nota bene twee weken geleden nog op de ic geweest. Hij weet hoe druk het is en dat COVID niet zomaar een griepje is'. Vanaf dat moment kwamen er meer vragen en reacties. Boosheid. Verwondering. Verbijstering. Hoe was dit mogelijk?

Voorzitter, voor de VVD is het eenvoudig. Demonstreren mág. Je aan de regels houden móet. En als die regels overtreden worden moet er opgetreden worden. En dat is de taak van de burgemeester. Maar die trad NIET op. Is de burgemeester het met de VVD eens dat dat niet uit te leggen is aan de patiënten en zorgmedewerkers, aan de ondernemers met dichte winkels, de gesloten horeca, de thuiswerkers en onze kinderen die zich wel netjes aan de regels houden? En zo nee, hoe legt u het dan uit? Is de burgemeester het met de VVD eens dat er sprake is van willekeur als het gaat om het handhaven van de coronamaatregelen?

Voorzitter, waar het heel eenvoudig samengevat op neerkomt is dat er door het toestaan van de demonstratie op deze manier een situatie is ontstaan die de openbare orde, de veiligheid en de volksgezondheid in gevaar hebben gebracht. En toen het misliep werd er niet ingegrepen. 1750 mensen op het Vlooienveld en daaromheen. In grote groepen naar de bushaltes en de parkeergarage. Zonder mondkapjes de parkeergarage en de winkels in de directe omgeving in. Dat hebben zelfs de groene muggen niet kunnen verhinderen.

Kan de burgemeester uitleggen hoe hij het mogelijke verloop van de demonstratie heeft ingeschat? Welke scenario's lagen er? Heeft de burgemeester signalen uit Amsterdam gekregen waar de demonstratie alleen door mocht gaan met maximaal honderd mensen? Was het niet naïef om te veronderstellen dat mensen die tegen de anderhalvemeter-maatregel zijn wél anderhalve meter afstand zouden houden zonder ook maar enige vorm van crowdmanagement?

Voorzitter, kent de burgemeester het evaluatierapport van de anti-racismedemonstratie in juni in Amsterdam? Een demonstratie die niet eens tijdens een lockdown plaatsvond. Dat rapport laat zich lezen als een handleiding. Ik ga die niet helemaal met u doornemen maar haal er twee dingen uit die relevant zijn voor het beoordelen van het functioneren van de burgemeester van Haarlem.

Ten eerste: een korte voorbereidingstijd is problematisch. Heeft de burgemeester genoeg tijd gehad om voorbereidingen te treffen? Ten tweede: de voorbereiding en het management werden overgelaten aan de politie en de driehoek werd niet benut als strategisch orgaan waar met elkaar werd verkend hoe mogelijke scenario's konden worden aangevlogen. Heeft de Haarlemse driehoek voor, tijdens en na de demonstratie als overlegorgaan gefunctioneerd?

Voorzitter, tot slot. Van het debacle in Amsterdam hebben alle burgemeesters kunnen leren. Ook deze burgemeester. Maar eigenwijs als hij is, kiest burgemeester Wienen ervoor om het allemaal nog eens dunnetjes over te doen, fouten te maken die anderen vóór hem al een keer hebben gemaakt en wil zijn eigen lessen leren. Dat hij daarbij de openbare orde, de veiligheid, de volksgezondheid in het geding brengt, het openbaar gezag ter stult stelt en Haarlem – na het debacle met de stadsdichter – opnieuw te kakken zet neemt hij kennelijk voor lief. De VVD neemt hem dat uiterst kwalijk.